

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie M. G. oskarżonego o czyn z art. 196 k.k.,
w przedmiocie wniosku obrońcy oskarżonego o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie o sygn. II NSNk 18/23,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 18 lipca 2024 r.
wniosku sędziego Sądu Najwyższego Jacka Widły o wyłączenie od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. I NB 7/23,
na podstawie art. 41 k.p.k.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 18 czerwca 2024 r. Sędzia Sądu Najwyższego Jacek Widło złożył wniosek i oświadczenie w którym zawiadomił o okolicznościach uzasadniających jego wyłączenie od orzekania w sprawie I NB 7/23 w przedmiocie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez sędziego Sądu Najwyższego Pawła Wojciechowskiego.

Analiza argumentacji powołanej przez wnioskodawcę wskazuje, iż powyższy wniosek złożył on z uwagi na procedurę powołania na urząd sędziego oraz fakt wspólnego orzekania z sędzią, którego wniosek dotyczy w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wyłączenie następuje na żądanie sędziego, z urzędu albo na wniosek strony (art. 42 § 1 k.p.k.). Jeżeli sędzia uzna, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40 k.p.k., wyłącza się, składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wstępuje inny sędzia (art. 42 § 2 k.p.k.). Wyłączenie z mocy prawa od udziału w sprawie następuje natomiast jedynie w sytuacji wystąpienia okoliczności określonych w art. 40 k.p.k.

Podkreślenia wymaga, iż żądanie sędziego nie jest *stricte* wnioskiem o jego wyłączenie, lecz oświadczeniem wiedzy o podstawie jego wyłączenia z art. 41 § 1 k.p.k., której ocena zaistnienia należy do sądu (zob. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany*, Lex/el. 2023, art. 42).

Nie ulega wątpliwości, iż sędzia wyznaczony do rozpoznania danej sprawy winien powiadomić o okoliczności, która mogłaby uzasadniać jego wyłączenie na wniosek strony i stanowić podstawę ewentualnego zarzutu dotyczącego braku bezstronności przy rozpoznawaniu sprawy.

Zaznaczenia wymaga jednak, iż końcowa ocena czy konkretna okoliczność stanowi podstawę wyłączenia, nie należy do informującego o jej istnieniu sędziego, lecz do weryfikującego jego oświadczenie sądu, który w trybie określonym w przepisie art. 42 k.p.k. dokonuje kontroli zasadności żądania sędziego w konkretnym układzie faktycznym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 29 lutego 2016 r., SNO 82/15). Podkreślić w tym miejscu należy, iż wątpliwość, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k., nie może stanowić jedynie subiektywnego przekonania określonej osoby, lecz winna być konkretna, realna, obiektywna i poddająca się zewnętrznej weryfikacji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2012 r., III KK 214/11).

Wymóg bezstronności sędziego należy rozumieć zarówno w aspekcie „braku przejawów subiektywnej stronniczości sędziego lub jego osobistych uprzedzeń”, jak i „konieczności obiektywnej bezstronności sądu, który winien dawać

wystarczające gwarancje, by wykluczyć wszelkie uprawnione wątpliwości w tej mierze” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2018 r., III KK 244/17). Koniecznym jest przy tym zróżnicowanie obiektywnej bezstronności sędziego i jego bezstronności w odbiorze zewnętrznym, przy czym „co do odbioru zewnętrznego z reguły odwołać się można do oceny sytuacji dokonanej przez hipotetycznego, przeciętnie wykształconego, poprawnie logicznie myślącego członka społeczeństwa, który nie jest osobiście zainteresowany wynikiem procesu”, wykluczając „wszystkie te sytuacje, w których wątpliwości wobec bezstronności byłyby pochapne lub nieprawdziwe i łatwo można byłoby tego dowieść” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2009 r., III KK 257/08).

W ocenie Sądu Najwyższego okoliczności przedstawione w oświadczeniu SSN Jacka Widło nie uzasadniają jego wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy. Sędzia nie przedstawił bowiem jakichkolwiek realnych faktów mogących skutkować obawą co do jego bezstronności.

Sama okoliczność, że wnioskujący orzekał razem z sędzią, którego dotyczy wnioszek obrońcy w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego nie stanowi podstawy do jego wyłączenia. Każdorazowo konieczne jest wskazanie konkretnych okoliczności w danej sprawie, uzasadniających takie wątpliwości. Wnioskujący poza orzekaniem w tej samej Izbie SN nie wskazał innych okoliczności, jak np. charakteru kontaktów między tymi sędziami, ich częstotliwości czy innych sytuacji, które mogłyby skutkować obawą co do jego bezstronności.

Jednocześnie nie sposób uznać, że bezstronność sędziego Sądu Najwyższego podważają okoliczności związane z procedurą jego powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego. Te bowiem ani nie świadczą o subiektywnej stronniczości, ani nie pozwalają na uznanie, że istnieje zagrożenie dla bezstronności orzekania czy też powstaje wrażenie tejże bezstronności w odbiorze zewnętrznym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ms]

